

Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților

Arhimandritul Grigorie Halciuc

**Un stareț îndelung răbdător,
evlavios și statornic**

Două interviuri pentru eternitate

Carte tipărită cu binecuvântarea

Înaltpreasfințitului Părinte

CALINIC

Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților

Editura Crimca
Suceava, 2022

Cuprins

În loc de cuvânt înainte	5
Sinteză biografică a părintelui arhimandrit Grigorie Halciuc, proinstareț al Mănăstirii „Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava”	9
Arhimandritul Grigorie Halciuc	15
Interviu cu părintele arhimandrit Grigorie Halciuc, realizat de Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților	33
Anexă foto	91

**Sinteză biografică a părintelui
arhimandrit Grigorie Halciuc,
proinstareț al Mănăstirii
„Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava”**

8 februarie 1938

În localitatea Poiana, județul Tulcea, se naște Grigorie, fiul lui Iacob și al Tatianeii; va avea încă cinci frați (Ion, Tudorel, Dumitru, Gavrilă, Ecaterina), după ce un frate și două surori, născuți mai dinainte, vor trece foarte de timpuriu la Domnul;

1945-1952

Urmează primele 4 clase primare în localitatea natală și următoarele, până în clasa a VII-a, în localitatea vecină;

1953-1954

Frecventează, pentru un an de studiu,
Școala tehnică pentru șantier naval la Tulcea;

25 noiembrie 1955

Se închinoviază la Schitul Rarău, județul
Suceava, stând sub povățuirea părintelui Daniil
Sandu Tudor;

25 decembrie 1955

Este rasoforit (îmbrăcat cu rasă) la Schitul Rarău;

Decembrie 1958

Este transferat la Mănăstirea Slatina, împre-
ună cu ceilalți membri ai obștii, în urma închi-
derii Schitului Rarău;

Ianuarie 1959-decembrie 1960

Satisface stagiul militar (la secția CFR);

1961-1965

Lucrează, ca civil, în localitățile Vatra Dornei și Crucea, mai întâi ca dulgher și apoi ca brutar;

Septembrie 1965

Intră în Mănăstirea Putna;

8 Aprilie 1974

În Lunea Mare, noaptea, după slujba Deniei, este călugărit, cu ușile închise; i se păstrează numele de Grigorie; slujba este oficiată de părintele stareț Gherasim Cucoșel, naș de călugărie fiind părintele Iachint Unciuleac;

23 martie 1975

În Duminica Ortodoxiei, la Catedrala Mitropolitană din Iași, este hirotonit ierodiacon de către Preasfințitul Părinte Adrian Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor;

25 martie 1975

Tot în Catedrala Mitropolitană din Iași este hirotonit ieromonah de către Înaltpreasfințitul Părinte Iustin, Mitropolitul Moldovei și Sucevei;

1978

Finalizează studiile de licență la Institutul Teologic Universitar din București, cu o teză despre „Energiiile divine necreate în opera Sf. Grigorie Palama”;

Este numit stareț al Mănăstirii „Sfântul Ioan cel Nou” din Suceava, fiind cel mai longeviv stareț al acestei mănăstiri (până în 2020), cu multiple realizări pe plan duhovnicesc, edilitar și administrativ;

1996-2000

Viețuiește, pentru refacerea sănătății, într-o mănăstire din Kikos, în Mitropolia de Limasol, Cipru;

25 decembrie 2021

Primește *Crucea Bucovinei*, cea mai înaltă distincție a eparhiei, din partea Înaltpreasfințitului Părinte Calinic, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, ca semn de apreciere pentru întreaga activitate desfășurată în slujba Bisericii;

16 iulie 2022

Trece la Domnul în chilia sa de la Mănăstirea „Sf. Ioan cel Nou” din Suceava;

18 iulie 2022

Este prohodit la Mănăstirea Putna și apoi înmormântat în cimitirul acestei mănăstiri.

Arhimandritul Grigorie Halciuc¹

Mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava”

Vechea capitală a Moldovei – Suceava – este binecuvântată de Dumnezeu să adăpostească cele mai vechi sfinte moaște din țara noastră, anume moaștele Sf. Ioan cel Nou, aduse aici din Cetatea Albă de evlaviosul domn Alexandru cel Bun în vara anului 1402, iar după alte mărturii, în 1415. Așezate la început în Catedrala Mitropolitană, cunoscută sub numele de „Biserica Mirăuților”, unde se ungeau domnii Moldovei, în anul 1589 au fost strămutate în noua Catedrală Mitropolitană,

¹ Text publicat original în: Protos. Ioanichie BĂLAN, *Convorbiri duhovnicești*, vol. II, Ed. Episcopiei Romanului și Hușilor, Roman, ²1990, pp. 394-401.

zidită de Bogdan al III-lea și de Ștefăniță Vodă, cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”. După mutarea capitalei Moldovei și a Mitropoliei de la Suceava la Iași și, mai ales, din secolul al XVII-lea, Catedrala Mitropolitană din Suceava devine mănăstire, cunoscută până astăzi sub numele de Mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava”, după numele marelui mucenic ale cărui moaște se păstrează aici.

Din anul aducerii sfintelor moaște la Suceava până astăzi, credincioșii cinstesc acest odor fără preț prin mici pelerinaje de închinare la Mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou”, care au loc zilnic și, mai ales, vinerea, duminica și în sărbători. Este de-a dreptul uimitoare evlavia bunilor moldoveni și a celor din toată țara, care stau la rând de dimineață până seara cu fețele smerite și ochii înlăcrimați, pentru a se închina la racla Sf. Mucenic Ioan. Te smerește evlavia cu care se închină bunii noștri creștini la moaștele marelui martir, cum stau în genunchi, cum își mărturisesc păcatele în taină, cum își spun suferințele lui Dumnezeu și Sfântului Ioan, cum își ating fruntea, obrazul, mâinile și hainele de moaștele

lui și vorbesc cu el ca și cu un prieten și părinte al lor duhovnicesc. De unde și cum s-a născut această tainică legătură sufletească la noi, între credincioși și sfinți, între evlavioșii români, călugări și mucenici? Oare nu cumva călugării se trag din martiri? Oare nu și ei suferă mucenicia de fiecare zi, cum spun Sfinții Părinți? Oare nu și credincioșii noștri au suferit martiriul vieții de-a lungul istoriei cu aceeași răbdare și statornicie ca martirii și călugării?

Cel mai mare pelerinaj la moaștele Sf. Ioan de la Suceava are loc în zilele de 23 și 24 iunie, de sărbătoarea Sânzienelor. Pentru a afla câteva date despre această străbună mănăstire, despre evlavia pelerinilor români care poposesc la moaștele Sf. Ioan cel Nou și despre rolul major al acestei mănăstiri la menținerea Ortodoxiei și a unității de neam și de limbă, l-am invitat pe părintele arhimandrit Grigorie, starețul mănăstirii, să ne împărtășească câteva gânduri și momente edificatoare în legătură cu cele de mai sus.

– Când și în ce împrejurări au fost aduse moaștele Sf. Ioan cel Nou de la Cetatea Albă la Suceava?

– Moaștele Sf. Ioan cel Nou au fost aduse la Suceava în vara anului 1402, la porunca evlaviosului și pașnicului voievod Alexandru, supranumit „cel Bun”. Acest eveniment este legat și de alt moment important din istoria Bisericii Ortodoxe Române, anume înființarea Mitropoliei Moldovei și recunoașterea primului mitropolit pe scaunul mitropolitan de la Suceava în persoana lui Iosif Mușat I. Or, prin aducerea acestor moaște de la Cetatea Albă la Suceava, capitala Moldovei – și sediul noului mitropolit – dobândește o mai temeinică consfințire și se impune duhovnicește atât în fața poporului moldovean evlavios, cât și în fața celorlalte Biserici Ortodoxe surori.

– Ce l-a determinat pe Alexandru cel Bun să aducă moaștele Sf. Ioan cel Nou în capitala Moldovei?

– Mai întâi au fost cele două evenimente amintite mai sus: înființarea Mitropoliei Moldovei și recunoașterea canonică a primului mitropolit autohton în persoana lui Iosif. Apoi a contribuit mult și evlavia marelui voievod față de acest sfânt mucenic care, de fapt, se afla tot pe teritoriul Moldovei de răsărit. Și cum la Cetatea Albă veneau în pelerinaj credincioși din toată Moldova, Alexandru cel Bun a dorit să strămute sfintele moaște ale mucenicului Ioan în centrul țării, la Suceava, ca să le fie mai la îndemână. Alt motiv a fost gândul că moaștele Sfântului Ioan vor ocroti țara Moldovei și familia pașnicului domn de orice primejdie. Unii cred că aceste moaște au fost aduse la Suceava pentru a le săruta și a le cinsti direct soția voievodului, Ana Doamna, care era bolnavă, cu credința vindecării ei în chip miraculos. Prin aceasta se consolida și autoritatea primului mitropolit al Moldovei, Iosif Mușat, și se realiza o mai temeinică unitate religioasă și națională a țării în fața țărilor vecine neortodoxe.